

**הערכת תכניות ההתנדבות
של מרכז מעשה – תש"ף
ממצאים מרכזיים**

מו"פ קרן רשי
ספטמבר 2020

על הסקר והמדידה

הערכת תוכניות ההתנדבות בתש"ף

הסקר נועד לתת משוב על פעילות ההתנדבות והמכינות של מרכז מעשה בתחומי הליבה:

- מסוגלות אישית
- פיתוח תמונת העתיד בקרב כלל המשתתפים ובהעמקה בתוכניות שירות אזרחי-לאומי
- חיזוק המעורבות החברתית וכישורי מנהיגות
- מוכנות ומוטיבציה לשירות בצה"ל בתוכניות הרלוונטיות

מרכיב נוסף בסקר ביקש לבחון שינויים בהתנהגות באמצעות דיווח על תדירות בביצוע פעולות.

בסוף הפעילות התייחסו המשיבים לתוכניות עתידיות, לשביעות הרצון מפעילות ההתנדבות ומהתוכנית, ולאופן בו הם תופסים את תרומתה.

המחקר התבסס על הכלי שפותח והופץ בסוף שנה"ל תשע"ו ביחד עם טל כהנא ואשר עבר תהליכי תיקוף.

הסקר הופץ למשתתפים בתחילת הפעילות ובסופה באופן מקוון, בעברית ובערבית, וכלל בעיקר שאלות סגורות, רובן בסולם הסכמה 1-5.

על הסקר בתחילת שנת הפעילות השיבו 430 משתתפים (93%) ובסוף הפעילות - 204 משתתפים (44%).
116 משתתפים השיבו בתחילת הפעילות ובסופה (מזוגים) (25%).

מגדר: 66% צעירות ו-34% צעירים

שינוי מדווח לפי פער ומובהקות במבחן $t p < 0.05$

בהשוואה לפי תכניות - שינוי מדווח בפער של 5 נקודות אחוז

מדדים ומהימנות

המדד	מספר היגדים	מהימנות
מסוגלות אישית	6	$\alpha = 0.669$
פיתוח תמונת עתיד לכלל המשתתפים	3	$\alpha = 0.585$
פיתוח תמונת עתיד למשתתפים בתוכניות שירות אזרחי לאומי	7	$\alpha = 0.722$
מעורבות חברתית ומנהיגות	6	$\alpha = 0.613$
זהות ושייכות	7	$\alpha = 0.641$
מוכנות לשירות בצה"ל למשתתפים בתוכניות טרום גיוס	7	$\alpha = 0.815$

ממצאים מרכזיים

ריכוז ממצאים מתכניות ההתנדבות

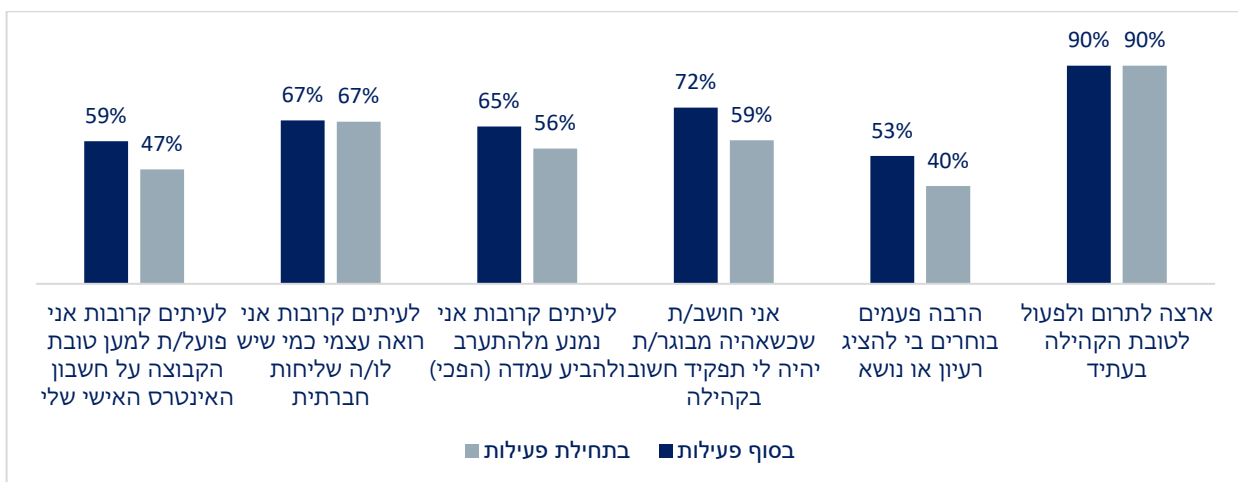
המדד	מוצע	מוצע	אחוז	תוכניות בולטות בשיפור
מעורבות חברתית ומנהיגות	3.70	3.91	*0.06	מעשה בגליל ומעשה במרכז**
פיתוח תמונת עתיד לכלל משתתפי מעשה	3.96	3.93	-	
פיתוח תמונת עתיד למשתתפי תוכניות שירות אזרחי לאומי	4.11	4.11	-	
מסוגלות אישית	3.67	4.15	*0.13	מכינת גל, גרעין מעשה, מעשה בגליל**, מעשה בנגב**, מעשה במרכז**
זהות ושייכות	4.11	4.34	*0.06	מכינת גל, מעשה במרכז** ומעשה בגליל**
מוכנות לשירות בצה"ל	לא נאסף	בנות 3.83 בנים *4.04		מוכנות גבוהה לצבא נרשמה במעשה במרכז ומעשה בנגב (4 מתוך 5)

* מסמן שיפור מובהק, $p < 0.05$
** שיפור בולט ולא מובהק של 5 נק' אחוז ומעלה

פירוט הממצאים בתחומי הליבה

תרשים 1: מעורבות חברתית ומנהיגות

אחוז המביעים הסכמה גבוהה (במידה רבה/רבה מאוד), $N=116$ מזווגים בלבד

שיפור מובהק במדד, בדומה לשנה שעברה; שיפור בולט במעשה במרכז ובמעשה בגליל

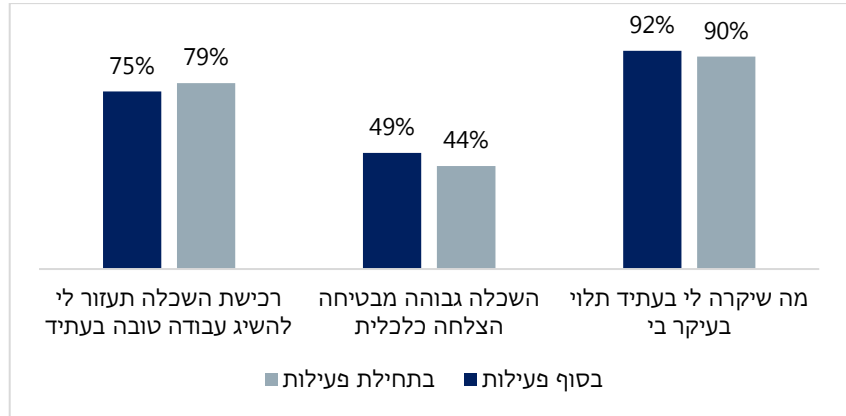
פיתוח תמונת עתיד

אחוז המביעים הסכמה גבוהה (במידה רבה/רבה מאוד), N=116 מזווגים בלבד

תרשים 2: כלל התכניות

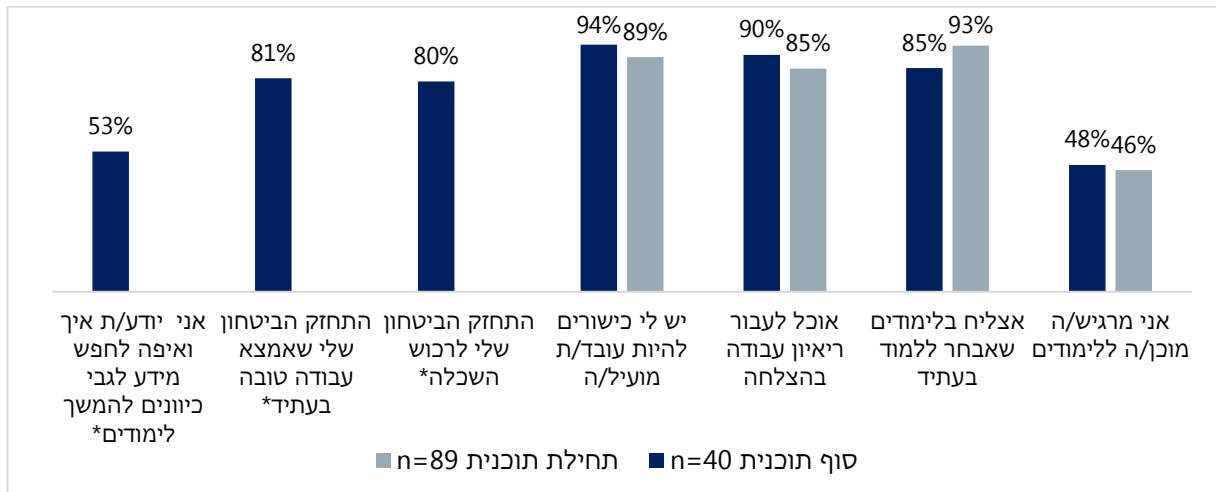
32% מהמשיבים מתכוונים ללמוד (להשלים בגרות, ללמוד לפסיכומטרי, ללמוד במכינה, ללמוד מקצוע או להשתלב בלימודים אקדמיים)

39% מהמשיבים מתכוונים לשרת בשירות אזרחי-לאומי או בצה"ל

- לא חל שינוי במדד בהיגדים הפונים לכלל משתתפי התוכניות
- במעשה בגליל ובמעשה בנגב חלה ירידה של 5% ומעלה
- שיעור נמוך מביע הסכמה בעמדות מקדמות השכלה גבוהה
- לא חל שינוי ביחס לשנה שעברה, דבר המעיד על צורך בדיוק פעולות פת"ע בתוכניות

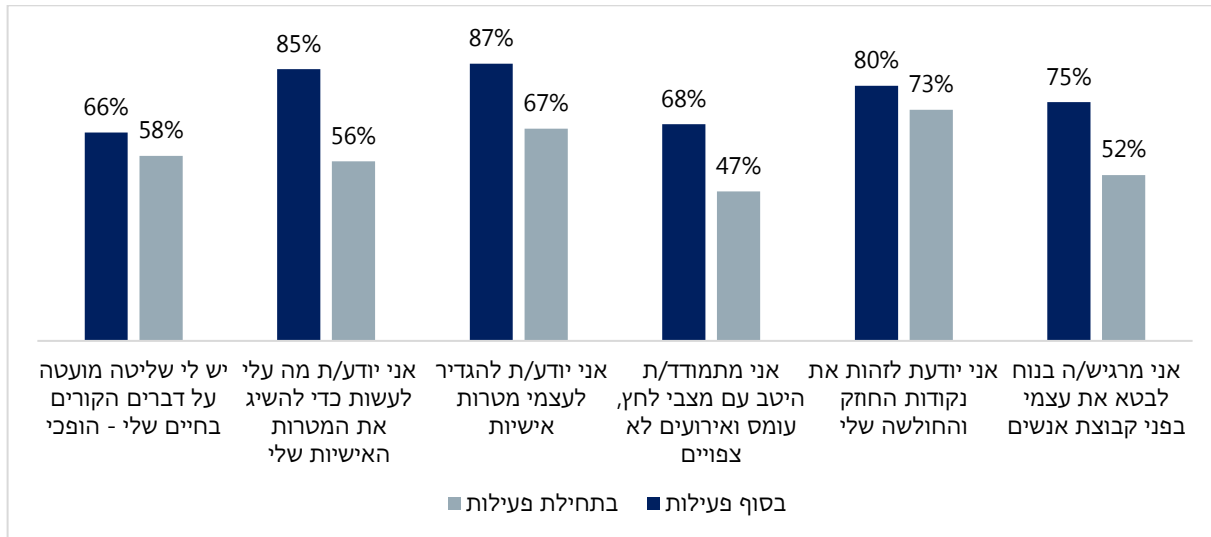
תרשים 3: משתתפי תכניות שירות לאומי-אזרחי

- לא חל שינוי במדד ובהיגדים להם התייחסו משתתפי התוכניות
- מוכנות נמוכה ללימודים גבוהים
- שיפור מסוים בהיגד "אוכל לעבור ריאיון עבודה בהצלחה"

תרשים 4: מסוגלות אישית

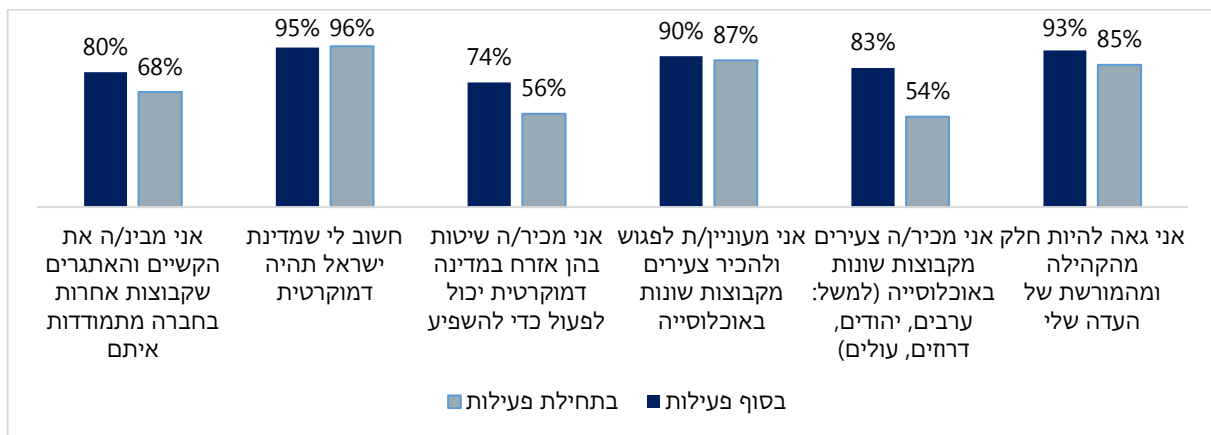
אחוז המביעים הסכמה גבוהה (במידה רבה/רבה מאוד), N=116 מזווגים בלבד

- שיפור מובהק במדד השיפור גבוה בהשוואה לשנה שעברה בשל נקודת מוצא נמוכה יותר של המשתתפים
- שיפור מובהק במכינת גל וגרעין מעשה וגבוה במעשה בגליל, מעשה במרכז ומעשה בנגב

תרשים 5: זהות ושייכות

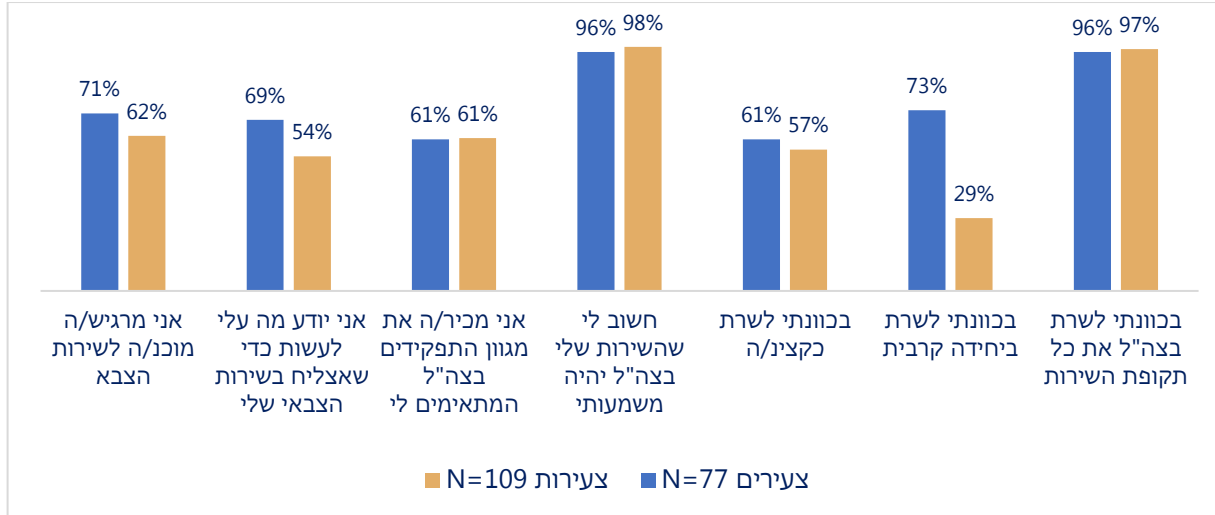
אחוז המביעים הסכמה גבוהה (במידה רבה/רבה מאוד), N=116 מזווגים בלבד

- שיפור מובהק בהשוואה לשנה שעברה במדד ובהיגדים עצמם
- שיפור מובהק במכינת גל ושיפור בולט במעשה במרכז ומעשה בגליל

תרשים 6: מוכנות לשירות בצה"ל

אחוז המביעים הסכמה גבוהה (במידה רבה/רבה מאוד) מדווח על תוכניות הכנה לשירות ובקרב מי שצינו כי מתכוונים להתגייס; נאסף רק בסוף שנת הפעילות

- מוטיבציה גבוהה לשירות ולשירות משמעותי
- ההיכרות עם התפקידים ומוטיבציה לקצונה - בינוניים
- קיים פער מתמשך (גם בשנים קודמות) ומובהק במידת המוכנות לשירות לפי מגדר, לרעת הצעירות

לצורך בחינת השינוי בעמדות המשתתפים בתוכניות, המחקר ביקש לבחון שינוי בהתנהגות ובצעדים שעושים המתנדבים בהתייחס לתחומים בהם מבקשות התוכניות להשפיע.

תרשים 7: השפעת התוכנית על התנהגות המשתתפים

אחוז המעידים על תדירות גבוהה (תמיד או כמעט תמיד/ לעיתים קרובות) בסולם של 1-5

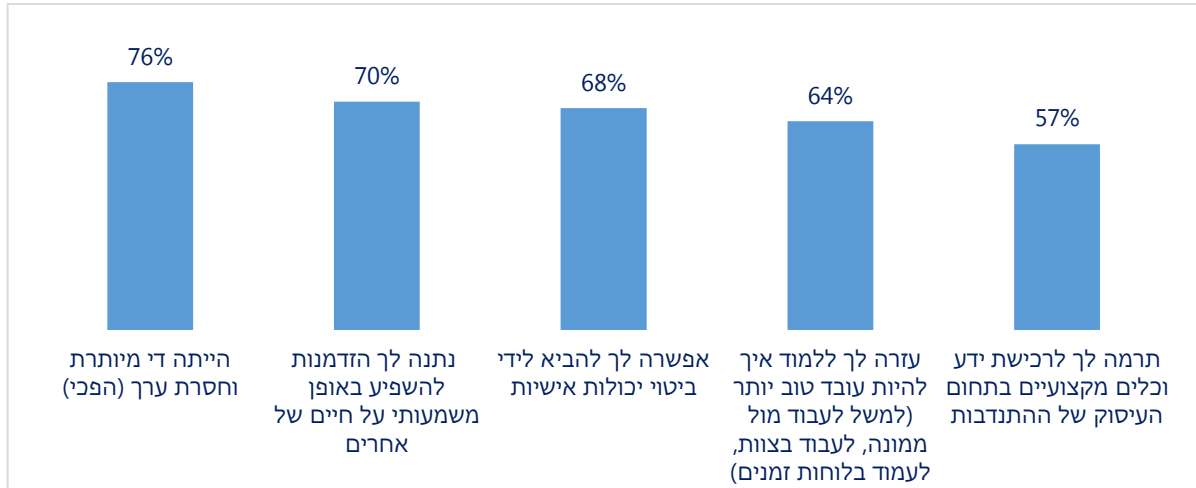

- שימוש בולט באינטרנט לטובת קידום אישי ופחות פעילות בזירה של מעורבות חברתית
- מניטוח הדיווח של כלל המשיבים נראה כי חלו שינויים מינוריים בלבד
- שינויים בולטים דווחו בקרב המדרשה למנהיגות משותפת, מעשה בנגב וגרעין מעשה

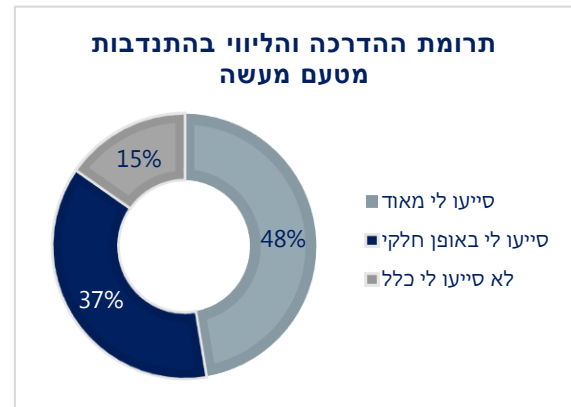
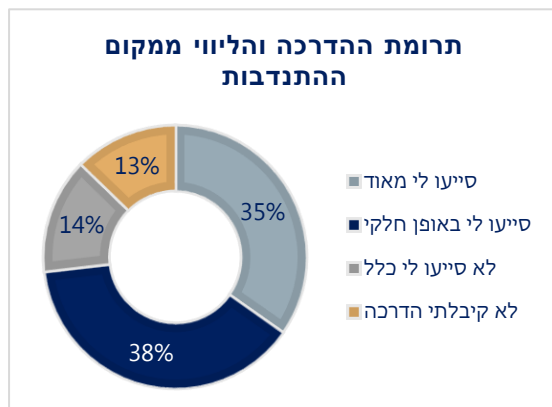
פעילות ההתנדבות אותה מבצעים המשתתפים בתוכניות מעשה מהווה חלק משמעותי בפעילות ובקשר שלהם עם הקהילה והסביבה.

תרשים 8: פעילות ההתנדבות

אחוז המדווחים על תרומה גבוהה של פעילות ההתנדבות (במידה רבה/ רבה מאוד) בסוף הפעילות, N=204

- שביעות הרצון והתרומה מההתנדבות דווחה כבינונית ונמוכה מבעבר
- תרומת ההדרכה בהתנדבות נמוכה גם היא ביחס לשנה שעברה
- קשיים בולטים סומנו במכינת גל ובמעשה בנגב
- לחשיבה התמודדות עם משימות התנדבות בצל הקורונה
- דווחה תרומה גבוהה לפעילות ההתנדבות בקרב משתתפי גרעין מעשה

תרומה ושיעור רצון מהפעילות

המשתתפים תיארו את האופן בו הם תופסים את השפעת התוכנית עליהם ואת שביעות הרצון שלהם ממנה.

תרשים 9: תרומה נתפסת של הפעילות

אחוז המדווחים על תרומה גבוהה (במידה רבה/ רבה מאוד) בסוף הפעילות, N=204

מדווחות תרומה גבוהה בהשוואה לשנה שעברה, בעיקר בהיבט הקהילתי-חברתי

תרשים 10: שביעות רצון

אחוז המדווחים על הסכמה גבוהה (במידה רבה/ רבה מאוד) בסוף הפעילות, N=204

- 92% מביעים שביעות רצון גבוהה מהשתתפותם בתוכנית
- 87% ימליצו לחבריהם להשתתף בתוכנית, שיפור של 10% משנה שעברה
- שביעות רצון מהצוות מדווחת כבינונית-גבוהה בדומה לשנה הקודמת, נושא הנדרש לשיפור לאור משבר הקורונה ובחינה לעומק בתוכניות השונות

סיכום, המלצות ואתגרים

למרות משבר הקורונה נראה כי המשתתפים בתוכניות השונות הביעו שביעות רצון גבוהה מהשתתפותם בתוכניות השונות, אף יותר מהדיווח בשנה שעברה.

בצל הקורונה וקשיים שעלו ביישום בתקופת הסגר ולאחר מכן, בולטים שיפורים משמעותיים ומובהקים בעמדות המשתתפים בכל תחומי הליבה בהם התוכנית מבקשת להשפיע:

1. חיזוק המעורבות החברתית ויכולות מנהיגות של המשתתפים
2. חיזוק המסוגלות האישית
3. חיזוק תחושת השייכות והזהות

שיפורים בולטים סומנו במכינת גל, מעשה בגליל ומעשה במרכז מדווחת תרומה משמעותית של התוכניות לחיזוק היבטים הקשורים במעורבות בקהילה.

לצד זאת סומנו אתגרים בולטים וצורך בדיוק הפעילות בהקשר של פיתוח תמונת עתיד, ובעיקר בהכוונה ללימודים.

בדומה לשנה שעברה ישנם פערים בין צעירות לצעירים במידת המוכנות לשירות הצבאי, נושא הנדרש לפיצוח בעיקר בהקשר של חשיפה להזדמנויות ותפקידים.

בצל הקורונה יש לתת את הדעת על הירידה בשיעור המעידים על תרומת פעילות ההתנדבות

תשומת לב נדרשת גם בהקשר של צוות התוכניות, לאור שביעות הרצון הבינונית שדווחה הן מהפעילות והן מההכוונה, זאת בניגוד לשנים עברו.

סוגיה נוספת קשורה בשיעור ההשבה על הסקרים, הנדרש לפיצוח בעיקר נוכח מורכבות השנה שהייתה.